

CENTRALNY OŚRODEK BADAŃ ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH
SŁUPIA WIELKA

POREJESTRÓWE DOŚWIADCZALNICTWO ODMIANOWE

LISTY

odmian zalecanych do upraw
na obszarze województw

2019

CENTRALNY OŚRODEK BADANIA ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH

63-022 Słupia Wielka

tel.: 61 285 23 41-47; faks: 61 285 35 58

e-mail: sekretariat@coboru.pl

www.coboru.pl

Dyrektor: prof. dr hab. Edward S. Gacek

Program

Porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego

(PDO)

Koordynatorzy:

prof. dr hab. Edward S. Gacek

mgr inż. Marcin Behnke

Decyzje dotyczące

List odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw

zostały podjęte przez dyrektorów

Stacji Doświadczalnych Oceny Odmian

na podstawie opinii członków Wojewódzkich Zespołów PDO

WPROWADZENIE

Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa (LOZ) ustalane są przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) w Słupi Wielkiej w porozumieniu z samorządami województw i izbami rolniczymi, zgodnie z zapisami art. 27 ust. 5 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 633), a ostateczne decyzje w tej sprawie, w poszczególnych województwach, podejmowane są przez dyrektorów stacji doświadczalnych oceny odmian, zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2010 r. o Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2109).

Zasady oraz tryb tworzenia LOZ zostały ustalone w 2004 roku przez Krajowy Zespół Koordynacyjny Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego, będący organem opiniodawczo-doradczym dyrektora COBORU oraz zaakceptowane przez partnerów ustawowych. Na terenie każdego województwa podpisano stosowne porozumienia o współpracy COBORU z Samorządem Województwa i Izbą Rolniczą, które regulują m.in. zasady współdziałania w tym zakresie.

Aktualne uregulowania w tej sprawie zawiera załącznik nr 2 do zarządzenia nr 3/2019 z 31 stycznia 2019 roku Dyrektora COBORU w sprawie Porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego. Treść powyższego zarządzenia jest dostępna na stronie internetowej COBORU (www.coboru.pl) w aplikacji „PDO. Rekomendacja odmian”.

LOZ tworzone są na podstawie wyników doświadczeń realizowanych w ramach systemu Porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego (PDO) prowadzonego i koordynowanego przez COBORU we współpracy z podmiotami zainteresowanymi wdrażaniem postępu biologicznego do rolnictwa na obszarze danego województwa, a ostateczne decyzje są wypracowywane na posiedzeniach Wojewódzkich Zespołów PDO.

Warunkiem utworzenia LOZ w danym gatunku jest coroczne prowadzenie na terenie danego województwa lub regionu odpowiedniego zakresu badań i doświadczeń PDO oraz ich odpowiednie opracowywanie i upowszechnienie. Z powyższego powodu gatunkowy zakres utworzonych LOZ w poszczególnych województwach jest zróżnicowany. Z reguły w najszerszym zakresie LOZ są tworzone na terenie tych województw, w których program PDO jest w największym stopniu wspierany ze strony lokalnych środowisk, jak również współpraca w tym zakresie rozwija się najlepiej.

Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019 ustalono na zimowych posiedzeniach Wojewódzkich Zespołów PDO (styczeń/luty 2019 r.), Wykaz odmian rekomendowanych do uprawy w 2019 roku w poszczególnych gatunkach i województwach zawierają załączone tabele. W tabelach odmiany uszeregowano w zależności od częstotliwości wyboru odmiany na LOZ, a w przypadku równej liczby województw w kolejności alfabetycznej.

W tabelach dla odmian rekomendowanych podano rok, w którym odmiany te po raz pierwszy zalecano do uprawy w województwie

JĘCZMIENŃ OZIMY. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie	RAZEM
1.	KWS Kosmos	2019	2018	2018	2017	2018	2018	2017	2016	2018		2018	2017		2018	2018	2017	14
2.	Zenek		2016	2016	2018			2016	2017	2017			2016		2016	2017		9
3.	Antonella	2014	2014		2018			2014		2014		2014	2013			2014	2013	9
4.	Titus		2014	2015	2017			2015	2013	2019	2015				2015	2015		9
5.	Kaylin		2019	2019	2019			2019			2019		2018			2019		7
6.	Quadriga		2019	2018	2017		2018			2018	2019				2019			7
7.	Jakubus					2019 ^R								2019 ^R		2019		3
8.	Arenia												2019				2018	2
9.	KWS Higgins											2019 ^R	2019 ^R					2
10.	KWS Meridian	2015								2016								2
11.	Souleyka	2013					2018											2
12.	SU Vireni (2-rz)								2016				2016					2
13.	KWS Astaire					2019 ^R												1
14.	SU Melania CCA	2018																1
15.	Zita (2-rz)												2019 ^R					1
RAZEM		5	6	5	6	3	3	5	4	6	3	4	8		4	6	3	

(2-rz) - odmiana dwurzędowa; 2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018;
CCA - odmiana niezarejestrowana w Polsce, znajdująca się we Wspólnotowym katalogu odmian roślin rolniczych

PSZENICA OZIMA. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie	RAZEM	
1.	Artist	B	2017	2016	2016	2018	2016	2019	2016	2016	2016	2016	2015	2015	2017	2016	2016	2016	16
2.	RGT Kilimanjaro	A	2017	2017	2018	2018	2017	2018	2017	2017	2017	2017	2016		2019	2017	2017		14
3.	Linus	A	2015	2015	2014	2015		2015	2014	2012	2014			2013	2014	2018	2013		12
4.	Hondia	A		2017		2017		2017	2017	2016	2019	2017	2016		2017	2017			11

5.	Rotax	B		2017	2017			2018	2017			2016	2016	2018	2016			8
6.	Arkadia	A		2013	2014				2014	2012			2017	2013	2013			7
7.	Belissa	B		2017	2017				2017	2017	2017			2017		2017		7
8.	Patras	A	2018			2018		2014		2014	2014			2014		2015		7
9.	Ostroga (oś)	A	2013			2012						2011	2011	2011	2019			6
10.	Bonanza	B		2019						2019		2019		2019			2019	5
11.	Delawar	A		2017		2018		2018				2017		2018				5
12.	LG Jutta	B		2019						2019		2019		2019		2019		5
13.	KWS Ozon	B	2014			2014		2014	2013					2012				5
14.	Hybery F ₁	B					2019		2019							2019	2019	4
15.	Fakir	B		2015								2017		2017				3
16.	KWS Dakotana	A	2018						2017		2019							3
17.	KWS Kiran	C		2019							2018				2019			3
18.	RGT Bilanz	B								2019 ^R		2019 ^R	2019 ^R					3
19.	Formacja	A										2019 ^R	2019 ^R					2
20.	Frisky	C							2017	2019								2
21.	Jantarka	B							2013						2014			2
22.	Julius CCA	E		2014								2014						2
23.	Natula	A			2012		2012											2
24.	Pokusa	B							2019	2018								2
25.	Rivero	B				2019							2018					2
26.	Sailor	A		2013				2014										2
27.	Dolores ^w	B											2018					1
28.	Franz	A							2016									1
29.	Kometa	B	2019															1
30.	KWS Firebird	A											2019 ^R					1
31.	KWS Spencer	A										2019 ^R						1
32.	Medalistka	B				2018												1
33.	Mulan	B								2011								1
34.	Owacja	B				2019 ^R												1
35.	Platin	B														2015		1
36.	RGT Sacramento CCA	A	2018															1
37.	Skagen	A												2013				1
38.	Tobak	B				2017												1
39.	Tytanika	B										2019 ^R						1
RAZEM			9	14	7	9	8	7	11	13	11	7	13	16	9	7	8	4

E - elitarna odmiana chlebowa, A - jakościowa odmiana chlebowa, B - odmiana chlebowa, C - odmiana pastewna lub inna; (oś) - odmiana o kłosie ości-
stym; F₁ – odmiana mieszańcowa, CCA - odmiana niezarejestrowana w Polsce, znajdująca się we Wspólnotowym katalogu odmian roślin rolniczych;
2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018; ^w – odmiana skreślona z Krajowego rejestru w 2018 r.

PSZENŻYTO OZIME. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	RAZEM
1.	Meloman	2018	2016	2017	2017	2016	2017	2016	2016	2016	2017	2016	2016	2017	2017	2017	2016	16
2.	Trapero		2017		2018	2017	2018	2018			2017	2017	2017	2018		2018	2017	11
3.	Kasyno		2018	2019	2019			2019	2019		2019	2018	2018	2019	2019			10
4.	Borowik	2015		2014	2013		2013	2014		2014	2013			2013				8
5.	Sekret		2019		2019					2019	2019	2019	2018	2019		2019		8
6.	Lombardo			2018	2018		2019		2017				2017	2018			2018	7
7.	Subito			2015		2014		2015			2014			2018	2015			6
8.	Avokado								2017	2019			2018			2019	2019	5
9.	Panteon		2017					2019		2018	2017		2017					5
10.	Trefl					2017	2018	2017							2018	2019		5
11.	Rotondo			2017				2017		2017			2016					4
12.	Rufus			2019					2019			2019	2018					4
13.	Fredro						2014			2013						2013		3
14.	Tadeus					2019 ^R							2019 ^R				2019 ^R	3
15.	Agostino	2015					2013											2
16.	Octavio					2019 ^R					2019							2
17.	Porto		2019 ^R									2019 ^R						2
18.	Tomko		2014								2015							2
19.	Maestozo	2015																1
20.	Orinoko												2019 ^R					1
21.	Pizarro											2019						1
22.	Temuco															2019		1
23.	Twingo											2015						1
24.	Tulus												2012					1
RAZEM		4	7	7	6	6	7	8	5	7	9	8	11	8	4	7	5	

2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018

ŻYTO OZIME. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana		Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	RAZEM
1.	KWS Binntto F ₁	2019	2018		2019	2018		2019	2017	2019 ^R	2019	2019		2019	2019	2019	2018	2018	13
2.	KWS Dolaro F ₁		2018	2019	2019	2018	2019	2019	2017	2019 ^R	2019			2019		2019	2018	2018	12
3.	Dańkowskie Granat		2018	2018	2018			2018			2018	2018				2018		2018	8
4.	KWS Florano F ₁		2018		2019			2019	2019	2019 ^R	2019		2018		2019				8
5.	SU Performer F ₁	2017	2016	2017		2016	2017		2016				2016	2017					8
6.	Dańkowskie Hadron		2019	2019				2019	2019			2019		2019		2019			7
7.	Antonińskie	2017						2016				2018	2016			2019		2018	6
8.	Dańkowskie Turkus				2019	2019	2019					2019		2018		2019			6
9.	Poznańskie		2017	2019				2018				2019		2018				2017	6
10.	SU Nasri F ₁					2017		2018		2018				2018		2018			5
11.	SU Promotor F ₁				2018				2019	2018				2017			2019		5
12.	KWS Bono F ₁	2017			2017			2018									2018		4
13.	KWS Livado F ₁			2019				2018			2018			2018					4
14.	KWS Serafino F ₁					2019 ^R						2019 ^R	2019 ^R	2019 ^R					4
15.	SU Arvid F ₁			2019				2019	2019			2019							4
16.	Horyzo		2014									2014				2017			3
17.	Inspector					2019 ^R							2019 ^R	2019 ^R					3
18.	Tur F ₁								2015					2015				2016	3
19.	Dańkowskie Amber										2014			2013					2
20.	Dańkowskie Rubin							2016			2016								2
21.	KWS Daniello F ₁			2019													2018		2
22.	KWS Vinetto F ₁					2019 ^R								2019 ^R					2
23.	Stanko		2012									2010							2
24.	Dańkowskie Diament										2008								1
25.	Domir														2011				1
RAZEM			4	9	8	7	8	6	10	7	9	12	5	9	7	5	9	6	

F₁ - odmiana mieszańcowa; 2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018

JĘCZMIEN JARY na cele pastewne. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dołnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	RAZEM
1.	KWS Vermont		2018			2018	2018	2018	2018	2019			2017	2018	2019	2018		10
2.	Soldo	2018	2014	2015		2015	2015	2015	2015				2014	2014		2016		10
3.	Paustian		2017	2018	2018			2018	2019				2018	2018	2018	2018		9
4.	Radek			2019		2019			2019	2018	2018				2017			6
5.	Bente		2019					2019		2019	2019		2018					5
6.	KWS Olof	2013	2011	2012	2018		2012											5
7.	RGT Planet									2018	2019	2018	2017				2019	5
8.	Rubaszek						2018	2017	2017					2017	2016			5
9.	Teksas		2019	2019	2019	2018								2019				5
10.	Allianz				2018		2018				2018		2018					4
11.	Ella		2014	2014				2014						2013				4
12.	KWS Atrika		2015					2015		2016			2015					4
13.	KWS Irina							2016		2017		2016				2016		4
14.	Polonia Staropolska		2019					2018				2019		2018				4
15.	KWS Dante												2015			2018	2019	3
16.	Airway				2019										2019			2
17.	Basic		2013	2013														2
18.	KWS Cantton							2018		2019								2
19.	KWS Harris	2019				2019												2
20.	MHR Fajter										2019 ^R		2019 ^R					2
21.	Pilote					2019 ^R							2019 ^R					2
22.	Podarek						2017		2017									2
23.	Salome							2016								2017		2

24.	Xanthe							2019		2019									2
25.	Eldorado											2019 ^R							1
26.	Esma																2019		1
27.	Etoile																2019 ^R		1
28.	Ismena												2019 ^R						1
29.	Kucyk												2014						1
30.	Maggie											2019 ^R							1
31.	Oberek		2016																1
32.	Ovation																2019		1
33.	SU Lolek							2016											1
34.	Uta																2019		1
RAZEM		4	10	7	5	6	6	13	6	8	5	5	12	7	5	8	4		

2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018

PSZENŻYTO JARE. Listy odmian zaleczanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	RAZEM
1.	Mamut	2019	2018			2017		2018			2018	2018	2017				2017	8
2.	Sopot		2017		2017			2017			2017		2017				2017	6
3.	Mazur	2016			2019			2015				2016	2015					5
4.	Hugo					2019 ^R						2019 ^R	2019 ^R				2019	4
5.	Dublet	2015	2007					2014										3
6.	Milewo				2011								2011					2
7.	Andrus				2018													1
RAZEM		3	3		4	2		4			2	3	5				3	

2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018

OWIES. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie	RAZEM
OWIES ZWYCZAJNY																		
1.	Bingo	2011	2010		2011	2010	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011		14
2.	Komfort	2016	2016		2018		2016			2016	2016		2014	2016		2018	2019	10
3.	Harnaś						2016	2017	2016	2016	2017		2015	2016	2016			8
4.	Kozak		2018			2018	2019	2019	2018	2019 ^R	2019	2018						8
5.	Monsun				2019		2019	2019	2018				2019	2019				6
6.	Nawigator		2017		2017	2016		2018				2017			2017			6
7.	Elegant		2019				2018	2018			2018		2017					5
8.	Romulus		2019							2019			2018		2019	2018		5
9.	Breton												2009	2011		2013		3
10.	Zuch						2011							2011				2
11.	Agent																2019 ^R	1
12.	Arden																2019	1
13.	Armani												2019					1
14.	Krezus																2018	1
15.	Paskal									2018								1
16.	Scorpion	2017																1
OWIES NAGI																		
17.	Amant	2017									2016		2015					3
18.	Siwek										2014		2012			2018		3
19.	Nagus		2013									2015						2
RAZEM		4	7		4	3	7	6	4	6	7	4	10	6	4	5	4	

2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018

PSZENICA JARA. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana		Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie	RAZEM
1.	Goplana	A		2017	2017	2018	2016	2018	2017	2016	2017	2017	2018	2018	2017	2017	2017	2016	15
2.	Rusałka	A		2018	2018	2018	2017	2018	2019	2018	2019	2017	2018	2017	2018	2018	2018	2018	15
3.	Harenda	B	2016	2015	2016		2016	2016	2016	2016	2016	2015	2015	2015	2016	2016		2015	14
4.	Tybalt	A	2007	2007	2007	2012	2009	2007	2007	2007	2009		2007		2008	2007			12
5.	Nimfa	A		2018	2019	2018	2018	2019	2018		2018	2018		2018	2018	2018			11
6.	Frajda	B			2019					2019		2018	2019		2019	2019		2019	7
7.	Varius	A				2018		2019		2019	2019			2017	2018				6
8.	Mandaryna	A				2015		2017			2016	2018					2016		5
9.	Jarlanka	A			2019										2019		2019		3
10.	Ostka Smolicka (oś)	A								2014				2013		2012			3
11.	WPB Skye	A							2018					2019			2018		3
12.	Arabella	A	2014						2013										2
13.	Atrakcja	A												2019 ^R					1
14.	Fala	A					2019 ^R												1
15.	KWS Torridon	A	2015																1
16.	MHR Jutrzenka	A											2019 ^R						1
RAZEM			4	5	7	6	6	7	7	7	7	6	6	8	8	7	5	4	

A - jakościowa odmiana chlebowa, B - odmiana chlebowa; (oś) - odmiana o kłosie ościstym; 2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018

GROCH SIEWNY. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie	RAZEM
ODMIANY OGÓLNOUŻYTKOWE																		
1.	Batuta	2019	2014	2013	2017	2019 ^R	2019	2019 ^R		2019	2016	2016	2013	2019		2016	2017	14
2.	Astronaute		2019	2019	2019	2019 ^R	2019	2019 ^R	2019	2019	2019	2019 ^R	2018	2019		2019		13
3.	Tarchalska		2008	2011			2019	2019 ^R	2019	2019	2016		2009	2019		2016		10
4.	Arwena	2019	2018	2018	2017				2019				2016				2019	7
5.	Audit		2018		2017				2019		2016	2019	2015			2016		7
6.	Spot			2019		2019 ^R		2019 ^R			2019			2019		2019		6
7.	Tytus			2019	2019					2019	2019		2018					5
8.	Starski		2019						2019		2017					2018		4
9.	Olimp		2018								2019	2019 ^R						3
10.	Lasso ^w										2019						2017	2
11.	Mecenas										2016		2013					2
12.	Akord															2019		1
13.	Ezop																2019	1
14.	Mentor										2016							1
ODMIANY PASTEWNE																		
15.	Turnia	2019	2013	2019		2019 ^R	2019		2019			2019	2018	2019		2017	2019	11
16.	Milwa	2019			2019				2019		2018							4
17.	Hubal*		2008										2017			2017		3
RAZEM		4	9	7	6	4	4	4	7	4	12	5	9	5		9	5	

* - odmiana liściasta; 2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018;

^w – odmiana skreślona z Krajowego rejestru w 2018 r.

ŁUBIN WĄSKOLISTNY. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	RAZEM
1.	Bolero		2018		2017		2019	2019 ^R			2017	2019		2019	2019	2017	2017	10
2.	Samba		2018		2019		2019	2019 ^R			2019	2019		2019	2019	2019		9
3.	Roland		2019			2019 ^R				2019		2019	2019			2019		6
4.	Regent									2019	2015	2019			2019		2017	5
5.	Rumba		2017		2017						2016					2017	2017	5
6.	Tango							2019 ^R			2015	2019		2019	2019			5
7.	Jowisz		2019		2018											2018	2019	4
8.	Neron		2018		2019						2019					2019		4
9.	Salsa					2019 ^R	2019						2019	2019				4
10.	Homer							2019 ^R		2019			2019 ^R					3
11.	Koral		2019		2017											2019		3
12.	Dalbor					2019 ^R							2019					2
13.	Heros									2019			2019					2
14.	Wars		2015								2016							2
15.	Kurant										2016							1
16.	Lazur					2019 ^R												1
17.	Tytan		2018															1
RAZEM			9		6	4	3	4		4	8	5	5	4	4	7	4	

2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018

ŁUBIN ŻÓŁTY. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	RAZEM
1.	Baryt		2013	2019	2017	2019 ^R		2019 ^R		2019	2015	2019	2019			2016		10
2.	Bursztyn		2016	2019	2017					2019	2016	2019	2019			2016	2019	9
3.	Lord		2017	2019				2019 ^R			2019	2019						5
4.	Puma		2018					2019 ^R			2019					2019	2019	5
5.	Mister		2018		2017											2016		3
6.	Perkoz										2016							1
7.	Tapir												2019					1
RAZEM			5	3	3	1		3		2	5	3	3			4	2	

2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018

BOBIK. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	RAZEM
1.	Fanfare ^s		2019	2019			2019	2019 ^R	2019	2019	2019		2019		2019			9
2.	Albus	2019				2019 ^R			2019	2019		2019						5
3.	Amulet ^w	2019	2019					2019 ^R				2019			2019			5
4.	Capri		2019 ^R	2019			2019	2019 ^R										4
5.	Fernando			2019			2019				2019	2019						4
6.	Apollo		2019 ^R				2019		2019									3
7.	Granit							2019	2019				2019					3
8.	Amigo		2019										2019					2
9.	Bobas										2019	2019						2
10.	Julia								2019									1
RAZEM		2	5	3		1	4	3	5	3	3	4	3		2			

2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018;

^s - odmiana syntetyczna; ^w – odmiana skreślona z Krajowego rejestru w 2018 r.

SOJA. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie	RAZEM
1.	Abelina	2019	2019	2019	2018	2018	2019	2019 ^R		2018	2019		2017	2019		2017		12
2.	GL Melanie		2019	2019		2018		2019 ^R	2019	2019			2018	2019		2019		9
3.	Sirelia CCA			2019	2019	2019 ^R	2019	2019 ^R	2019				2019			2019 ^R	2019 ^R	9
4.	Aligator	2019	2019						2017	2017			2017			2017		6
5.	Erica		2019		2019			2019 ^R				2019				2019	2019	6
6.	Lissabon CCA						2019	2019 ^R	2016	2019				2019				5
7.	Merlin CCA						2019		2017	2019							2019 ^R	4
8.	Sultana CCA	2019							2017	2018						2017		4
9.	Mavka		2019		2018								2017					3
10.	Naya CCA			2019						2019				2019				3
11.	Brunensis CCA			2019						2019								2
12.	Kofu CCA			2019										2019				2
13.	Moravians CCA								2019								2019 ^R	2
14.	Sculptor		2019										2018					2
15.	Viola												2019 ^R			2019 ^R		2
16.	Bohemians CCA											2019						1
17.	Adsoy CCA																2019 ^R	1
18.	ES Comandor															2019 ^R		1
19.	Petrina								2019									1
20.	Protina CCA						2019											1
RAZEM		3	6	6	4	3	5	5	8	8	1	2	6	6		8	5	

CCA - odmiana niezarejestrowana w Polsce, znajdująca się we Wspólnotowym katalogu odmian roślin rolniczych;
2019^R – odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018

RZEPAK JARY. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie	RAZEM
1.	Goliat		2019							2019							2018	3
2.	Lumen F ₁		2017							2018							2017	3
3.	Markus		2018							2013							2018	3
4.	Legolas F ₁		2016							2018								2
5.	Lennon		2016														2016	2
6.	Lexus F ₁		2019														2019	2
7.	Kaliber F ₁									2013								1
8.	Dodger F ₁																2016	1
RAZEM			6							5							6	

F₁ - odmiana mieszańcowa

RZEPAK OZIMY. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie	RAZEM
1.	SY Ilona	2019	2018	2019	2019	2019			2019	2018	2019	2019 ^R	2018	2019	2019			12
2.	Bonanza F ₁	2017	2017		2018	2017			2016	2018	2019	2018 ^R	2014	2019		2016		9
3.	DK Expiro F ₁	2019		2019	2019	2018			2017	2018		2019	2018			2019		9
4.	Kuga F ₁		2017	2018	2019					2017	2018	2017	2017	2019			2017	9
5.	Atora F ₁		2017		2019				2016			2017	2017	2019	2017		2017	8
6.	DK Extract F ₁		2019	2019	2019				2017	2018	2018		2018			2019		8
7.	ES Valegro		2016		2017	2017						2016		2019	2018	2018	2016	8
8.	DK Platinum* F ₁				2019				2019	2018	2018		2018		2019		2018	7
9.	SY Florida F ₁	2019			2019				2016	2017		2018	2017					6
10.	Architect F ₁					2019 ^R					2019	2019 ^R	2019 ^R		2019 ^R			5
11.	Birdy					2018				2019 ^R			2018	2019		2019		5

12.	DK Expression	F ₁				2019			2019	2018	2018				2019		5
13.	ES Imperio	F ₁				2019			2019	2018	2018					2018	5
14.	Stefano KWS	F ₁					2019 ^R		2019			2019 ^R		2019 ^R		2019 ^R	5
15.	SY Rokas			2019						2018	2018			2019	2019		5
16.	Tigris	F ₁			2019				2019	2019 ^R	2018				2019		5
17.	Marcopolos	F ₁	2015	2016					2017							2015	4
18.	DK Exotter	F ₁					2019 ^R		2019					2019 ^R			3
19.	ES Cesario	F ₁			2019		2019			2018							3
20.	Mercedes	F ₁		2017									2015			2019	3
21.	Quartz					2018							2019			2019	3
22.	Alasco*	F ₁									2019			2019 ^R			2
23.	Archimedes*	F ₁							2018						2019		2
24.	DK Exalte	F ₁	2019							2019							2
25.	Hamilton	F ₁					2018						2018				2
26.	Lohana		2019													2019	2
27.	Popular	F ₁		2017									2019				2
28.	Sherlock			2014		2014											2
29.	Taifun	F ₁		2019										2019			2
30.	Acapulco	F ₁								2018							1
31.	Anniston	F ₁											2019 ^R				1
32.	Chobry				2019												1
33.	DK Exception CCA	F ₁						2019									1
34.	DK Expansion	F ₁											2019 ^R				1
35.	DK Exsor	F ₁								2018							1
36.	ES Barocco	F ₁											2019 ^R				1
37.	Garou	F ₁								2019							1
38.	Hybrirock	CCA	2018														1
39.	Inspiration	F ₁								2019							1
40.	INV1165	F ₁										2019 ^R					1
41.	Roberto KWS	F ₁												2019 ^R			1
42.	Rumba	F ₁													2018		1
43.	Sergio KWS	F ₁											2019 ^R				1
44.	SY Polana	F ₁	2018														1
45.	Thure	pk F ₁												2018			1
RAZEM			9	12	7	13	10		14	13	15	9	17	8	12	11	9

F₁ - odmiana mieszańcowa, 2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018; CCA - odmiana niezarejestrowana w Polsce, znajdująca się we Wspólnotowym katalogu odmian roślin rolniczych; * - odmiana o dużej odporności na kiłę kapusty, pk - odmiana półkardłowa

ZIEMNIAK. Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw na rok 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie	RAZEM
ODMIANY JADALNE BARDZO WCZESNE																		
1.	Denar	2019	2008	2010		2009**	2008	2007**	2008			2008	2007	2008	2018	2012	2009	13
2.	Lord	2009	2008	2010		2009**	2008		2008					2008		2012		8
3.	Riviera	2017	2019*			2017*		2017*	2019				2016		2019		2018	8
4.	Impala	2017	2019						2017			2014	2017			2015	2019	7
5.	Arielle CCA		2016										2014			2016		3
6.	Viviana	2011											2012		2018			3
7.	Impresja												2019 ^R					1
ODMIANY JADALNE WCZESNE																		
8.	Vineta	2009	2012	2010		2007	2008	2007	2008			2008	2007	2010	2014	2012		12
9.	Bohun		2019	2019			2019	2019	2019			2019	2018	2019	2019	2019	2019	11
10.	Gwiazda	2014	2014	2016		2014	2016	2014	2014					2014	2014	2015		10
11.	Ignacy	2016	2016				2018	2016	2015			2017			2016		2018	8
12.	Bellarosa	2011		2019		2010	2010						2010	2010				6
13.	Madeleine		2019										2017			2019		3
14.	Michalina	2013				2011			2011									3
15.	Owacja												2008			2012	2018	3
16.	Lawenda		2019 ^R					2019 ^R										2
ODMIANY JADALNE ŚREDNIOWCZESNE																		

17.	Satina	2009	2013	2010		2007	2008	2007	2008	2017		2008	2007	2008	2019	2019		13
18.	Tajfun	2009	2008	2010		2007	2009	2007	2008			2008	2007	2008	2014		2009	12
19.	Jurek		2018	2019			2018	2019	2018	2018				2018		2018	2018	9
20.	Lech		2019	2019			2019		2019	2019				2019	2019	2019		8
21.	Oberon		2018	2019			2019	2017	2013	2018				2019		2015		8
22.	Mazur		2018					2017		2018		2017	2018		2018		2018	7
23.	Laskara							2017	2017	2018		2016	2016		2017			6

ODMIANY JADALNE ŚREDNIOPÓŹNE I PÓŹNE

24.	Jelly	2011		2010		2009	2009		2009			2009	2009	2011	2014	2017	2009	11
-----	-------	------	--	------	--	------	------	--	------	--	--	------	------	------	------	------	------	----

ODMIANY SKROBIOWE

25.	Kuras											2012				2012	2010	3
26.	Boryna															2019	2016	2
27.	Hinga															2019	2013	2
28.	Jubilat											2016					2017	2
29.	Pasja Pomorska											2018					2018	2
30.	Szyper															2019	2019	2
31.	Zuzanna															2012	2018	2
32.	Amarant															2019		1
33.	Glada											2019						1
34.	Mieszko															2019		1
RAZEM		13	17	12		10	13	13	16	6		14	16	12	13	21	17	

* - odmiana zalecana na zbiór po 40 dniach od wschodów; ** - odmiana zalecana na zbiór po 40 dniach od wschodów oraz po zakończeniu wegetacji;

2019^R - odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018;

CCA - odmiana niezarejestrowana w Polsce, znajdująca się we Wspólnotowym katalogu odmian roślin rolniczych

KUKURYDZA NA KISZONKĘ. LISTY ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY NA OBSZARZE WOJEWÓDZTW NA ROK 2019

Lp.	Odmiana	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	RAZEM
ODMIANY Wczesne																		
1.	LG31255		2019			2019					2018							3
2.	SM Pokusa					2019 ^R					2019 ^R							2
3.	KWS Salamandra										2019 ^R							1
4.	Ligato										2019 ^R							1
ODMIANY Średniowczesne																		
5.	Figaro		2019			2018					2018							3
6.	Brigado					2019 ^R					2019 ^R							2
7.	Cyrano		2018								2017							2
8.	Farmezzo					2017					2019							2
9.	SM Kurant		2019								2018							2
10.	SY Kardona					2019					2017							2
11.	Agro Janus										2019 ^R							1
12.	Bilizi		2019															1
13.	Farmplus	CCA	2018															1
14.	MAS 20S		2018															1
15.	Volumixx	CCA	2019															1
ODMIANY Średniopóźne																		
16.	Walterinio KWS		2018			2017												2
17.	DS 1460C	CCA	2019								2018							2
18.	Dublino		2018								2017							2
19.	Mas 28A	CCA	2019 ^R															1
RAZEM			12			7					13							

2019^R – odmiana wstępnie rekomendowana, na podstawie wyników PDO z roku zbioru 2018;
CCA - odmiana niezarejestrowana w Polsce, znajdująca się we Wspólnym katalogu odmian roślin rolniczych

WYKAZ STACJI DOŚWIADCZALNYCH OCENY ODMIAN

Województwo	Stacja Doświadczalna Oceny Odmian (SDOO) Zakład Doświadczalny Oceny Odmian (ZDOO)	Dyrektor Stacji/ zastępca dyrektora Stacji
dolnośląskie	SDOO w Zybiszowie , Zybiszów 1 55-080 Kąty Wrocławskie, tel. 71 334 20 10	Marcin Włodarczyk
	ZDOO w Bukówce , Bukówka 21 58-420 Lubawka, tel. 73 007 07 52	Tomasz Kulon
kujawsko-pomorskie	SDOO w Chrzastowie 89-100 Nakło n/Notecią; tel. 52 385 32 28	Beata Kaliska
lubelskie	SDOO w Ciciborze Dużym 21-500 Biała Podlaska; tel. 83 343 37 25	Sławomir Zawierucha
lubuskie	SDOO w Świebodzinie ul. Słoneczna 34, 66-200 Świebodzin; tel. 68 458 23 23	Mariusz Krepski
łódzkie	SDOO w Sulejowie ul. Polna 10, 97-330 Sulejów, tel. 44 616 20 39	Przemysław Majchrowski
małopolskie	SDOO w Węgrzcach , ul. A5 nr 9 32-086 Węgrzce; tel. 12 285 88 81	Jolanta Madejska
mazowieckie	SDOO w Seroczynie , ul. Koszarowa 4 08-116 Seroczyn, tel. 25 631 42 92	Emilia Sekulska
opolskie	SDOO w Głubczycach , ul. Kolejowa 5 48-100 Głubczyce; tel. 77 485 26 94	Krzysztof Gawęcki
podkarpackie	SDOO w Przecławiu , ul. Podzamcze 2 39-320 Przecław; tel. 17 581 31 77	Maria Kozioł
podlaskie	SDOO w Krzyżewie 18-218 Sokoły; tel. 86 476 43 00	Bronisław F. Puczel
pomorskie	SDOO w Karznicze , Karznicza 2 76-231 Damnica; tel. 59 811 33 11	Jarosław Kapiszka
śląskie	SDOO w Pawłowicach , ul. Wiejska 25 44-180 Toszek; tel. 32 233 41 87	Norbert Styrc
świętokrzyskie	SDOO w Słupi 28-350 Słupia; tel. 41 381 60 03	Ewa Kotarska
warmińsko-mazurskie	SDOO we Wróćkowie 11-010 Barczewo; tel. 89 514 84 27	Henryk Pastuszek
wielkopolskie	SDOO w Słupi Wielkiej , Słupia Wielka 1 63-022 Słupia Wielka; tel. 61 285 23 07	Agnieszka Filipiak
	ZDOO w Śremie Wójtostwie , ul. Wiosny Ludów 27 63-100 Śrem, tel. 61 283 46 07	Justyna Rejmianiak
zachodnio-pomorskie	SDOO w Szczecin Dąbiu , ul. Goleniowska 56A 70-478 Szczecin, tel. 91 460 06 69	Dariusz Rawicki
	ZDOO w Białogardzie , ul. Kisielice Duże 28 78-200 Białogard, tel. 94 312 32 45	Magdalena Grudzińska

Wykaz odmian rekomendowanych do uprawy:

	str.
Jęczmień ozimy	4
Pszenvica ozima	4
Pszenvyito ozime	6
Żyto ozime	7
Jęczmień jary na cele pastewne	8
Pszenvyito jare	9
Owies	10
Pszenvica jara	11
Groch siewny	12
Łubin wąskolistny	13
Łubin żółty	14
Bobik	14
Soja	15
Rzepak jary	16
Rzepak ozimy	16
Ziemniak	18
Kukurydza na ziarno	20
Kukurydza na kiszonkę	21

Lokalizacja Stacji i Zakładów Doświadczalnych Oceny Odmian bezpośrednio odpowiedzialnych za koordynację PDOiR w województwach

- **COBORU** (Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych) - koordynacja centralna
- **SDOO** (Stacja Doświadczalna Oceny Odmian) odpowiedzialna za koordynację programu PDO w województwie oraz tworzenie List odmian zaleczanych do uprawy na obszarze województwa
- **ZDOO** (Zakład Doświadczalny Oceny Odmian) wydzielona terytorialnie część SDOO, bezpośrednio koordynująca program PDO w województwie

**Listy odmian zalecanych do uprawy
na obszarze województw
oraz wyniki doświadczeń PDO są podstawą
właściwego doboru odmian do uprawy**

KORZYŚCI GOSPODARCZE
z doboru właściwej odmiany do uprawy
(na przykładzie zbóż)

Areał uprawy zbóż w Polsce – 7.500.000 ha
Cena 100 kg ziarna – ok. 75 zł

**Korzyści zależnie od przyrostu plonu
w wyniku dobrania właściwych odmian:**

Plon wyższy o 10 kg/ha – 56 mln zł
Plon wyższy o 50 kg/ha – 281 mln zł
Plon wyższy o 100 kg/ha – 562 mln zł
Plon wyższy o 500 kg/ha – 2 812 mln zł

*Różnice w plonowaniu odmian zbóż w doświadczeniach
PDO z reguły przekraczają 500 kg/ha*

**Gwarantem sukcesu w uprawie jest
wysiew kwalifikowanego materiału
siewnego zalecanej odmiany**

**Wersje elektroniczne wszystkich ogólnopolskich publikacji
wyników doświadczeń PDO są dostępne na stronie
www.coboru.pl w dziale „PDO. Rekomendacja Odmian”**

